

Torpet Dammen

Torpskylt finns: Ligger på fastighet:
Koordinater: N / Ö.

Torpet Dammen ligger under Ramsås. Det finns med redan 1757, det första året som prästerna i Bredaryds församling började att skriva ner husförhörslängderna.

Torpet är bebott ända fram till 1964-09-26.

1757 bor där:

Änkan Anna Wülf f. 1686.

Ca 1772 bor där:

Änkan Elin f. 1700
d. Karin f. 1738
d. Helena f. 1739.

Dessa bor kvar där fram till husförhörslängden ca 1791.

1786 står det i dödsböckerna: Elin Nilsdotter, en gammal änka på torpet Dammen dör den 20 december 1785 av ålderdom / svaghet. Begravdes den 1 januari 1786, 90 år gammal. Återigen stämmer inte åldern i dödsböckerna.

Ca 1791 flyttar det dit en familj från Tofhult:

M. Nils Svensson f. 1750
H. Elin Johansdotter f. 1754
d. Catharina f. 1780 9 juni
d. Maja f. 1782 1 oktober

I dödsböckerna står det 1790: 1790 Elin Johansdotter på Dammen, en gift hustru död den 8 maj av bröstfeber, begravdes den 16 ejusdem. 41 år gammal.

Ejusdem: samma månad.

Ca 1795-1805 bor där enbart fadern + ena dottern.

M. Nils Svensson f. 1750
d. Maja f. 1 oktober 1782

1805-1815 bor där:

M. Nils Svensson f. 1750
d. Catharina f. 9 juni 1780

drängen Isac Svensson f. 18 november 1783 i Lönshult, Bredaryds socken.

M. Carl Svensson f. 3 februari 1783.
H. Maria Jonsdotter f. 6 maj 1781 Bredaryd.
s. Johannes f. 19 juli 1812

Not: d. Catharina tjänst i Anderstorp. Attest till Reftele. Drängen Isac attest till Reftele.

Mannen Nils Svensson, hans dotter Catharina och även drängen Isac försvann från husförhörslängden. Orsaken hittade jag i dödsböckerna, men vi kan börja med vad det står i lysningslängden:

1811 December. Lysningslängden:

Torparen Isac Svensson på Torpet Dammen har anhållit om lysning till äktenskap med pigan Catrina Nilsson. Bådas attester förvaras här och pigans fader samtycke bevitnades av brev.

Notisen är struken. Prästen har skrivit: Dessa folk ej vigda. Orsak??

Dödsböckerna 1811 den 26 december:

Nils på Dammen blev 52 år gammal.

Dottern Catrina blev 30 år.

Drängen Isac Svensson blev 32 år gammal. De var alla ifrån torpet Dammen.

De var på väg över Annebergssjön. Alla drunknade, den 26 december 1811. Och de begravdes den 1 januari 1812. Så något bröllop blev det aldrig.....

Ca 1815-20 bor där:

M. Anders Hag f. 1788

H. Maria Joelsdotter f. 1748 ifrån Norra Vissö.

d. Christina f. 1816. Död 1816.

s. Anders Joh. f. 1817.

s. Sven Magnus f. 1820

Paret var vigda 1815. Familjen flyttar till Slättekull.

1820-35 bor där:

M. Daniel Persson f. 9 november 1770 i Bredaryd Flyttar hit med familjen 1823.

H. Elin Svendsdotter f. 22 mars 1792 i Reftele.

s. Petter f. 1 augusti 1819 Bredaryd

s. Alexander f. 22 juli 1824

Familjen bodde tidigare på gården Ramsås.

Handtverkaren , skraddaren dr. Magnus Pettersson f. 30/9 1811. Hitflyttad 1833 ifrån Reftele.

M. Anders Andersson f. 1788

H. Maria Joelsdotter f. 4 maj 1798

s. Anders Johan f. 11 november 1817.

s. Sven Magnus f. 1 februari 1820

Paret var vigda 1815 Bredaryds kyrka.

Not: sonen Peter Danielsson flyttar 1832 till Reftele. Mannen Daniel till Strand.

Familjen Anders Andersson flyttar under perioden till Slättekull.

1836-61 bor där:

M. Nils Johan Carlsson f. 23/8 1808 Långaryd. Han flyttade hit 1839 ifrån Reftele.
H. Stina Gertonsdotter f. 4/2 1804 Dannäs. Hon flyttade hit 1840 ifrån Torskinge.
De var vigda 1840 28/12.

De hade barnen:

s. Carl Johan f. 17/3 1841 Bredaryd.

s. Johannes f. 23/4 1846 -"-.

Fostersonen Anders Setterberg f. 30/4 1837 Stockholm. Han kom hit 1842 ifrån ett barnhem i Stockholm. Han flyttar 1854 till Anderstorp. Flyttar senare 1855 till Värnamo.

Drängnen Magnus Olofsson f. 27/5 1814 Reftele. Han kom hit 1843 ifrån Värnamo, flyttar sedan åter igen 1843 till p. 56 = Hamra Norregård, torpet Sjöbo. Mantalsskriven här 1843. Den 6 december 1843 gifter han sig med pigan Ingrid Svensdotter och tar hand om hennes oäkta barn, se torpet Knutsbo.

Drängen Jonas Andersson f. 29/4 1793 Bredaryd. Hitflyttad 1843 ifrån p. 56 = Hamra Norregård. Flyttar sedan 1850 till p. 43 = Hamra Norregård, backstugan Joelsbo.

1866-75

På undantag: Nils Johan Carlsson f. 23/8 1808 Långaryd

H. Stina Gertonsdotter f. 3/2 1804 Dannäs

Sonen Carl Johan brukar nu torpet.

M. Carl Johan f. 17/3 1841 Bredaryd

H. Eva Petersdotter f. 6/2 1840 Långaryd. Paret var vigda 31/12 1867.

d. Maria Christina f. 3/5 1868 Bredaryd

s. Johan Emil f. 21/10 1870 Bredaryd

s. Primus Nicolaus f. 11/7 1873 Bredaryd

Nils och Stinas son Johannes f. 23/4 1846 flyttar hit från Reftele den 24/10 1868, flyttar igen den 26/10 1869, utflyttningsnummer 28.

Notering: M. Carl Johan Nilsson (torpare) arbetsbevis till Stockholm den 12/4 1873.

Den 19/4 1875 dör mannen Carl Johan Nilsson. Bara 34 år, 1 mån och 2 dagar gammal av kallbrand enligt dödsboken.

1876-80

Nu bor endast torparen Johannes Nilsson f. 23/4 1846 här. De övriga bor på backstugan Hallabo, även den under gården Ramsås.

1881-85

Johannes f. 23/4 1846 brukar torpet. Han inhyser nu sina föräldrar:
Nils Johan Karlsson f. 28/8 1808 Långaryd och Stina Gertonsdotter f. 3/2 1804 Dannäs.

Den 3/4 1889 dör Nils Johan Karlsson av ålderdom, 80 år, 7 månader och 10 dagar gammal.

1891-99 bor där:

Johannes Nilsson f. 23/4 1846 Bredaryd.

Johannes moder inhyses: änkan Stina Gertonsdotter f. 3/2 1804 Dannäs. Hon dör den 29/3 1894 av ålderdom. Hon var då 90 år, 1 månad och 26 dagar gammal.

Här bor även änkan Eva Petersdotter f. 6/2 1840 Långaryd. Hon flyttade hit ifrån Ramsås den 21/10 1896. Hon flyttar sedan ca år 1900 till backstugan Dammen.

Johannes Nilsson flyttar till Reftele den 18/5 1895, utflyttningsnummer 11.

Hit flyttar en ny familj den 24/10 1894, de har inflyttningsnummer 22.

Torparen Jonas Jönsson f. 3/10 1833 Reftele.

Hustrun Anna Maria Fredriksdotter f. 1/10 1841 Reftele. De var vigda den 20/11 1880.

d. Karolina Elisabeth f. 1/11 1881 Reftele.

s. Frans Oscar f. 15/1 1884 -?-

d. Anna Charlotta f. 11/1 1888 -?-

1900 står det i församlingsboken att följande bor på fastigheten Dammen, Ramsås:

Boende Jonas Jönsson, hustrun Anna Maria Fredriksdotter och dottern Karolina Elisabeth.

1/96 dels ägare sonen Frans Oscar och dottern Anna Charlotta.

Dottern Karolina Elisabeth far till Nordamerika 1900-09-11.

Fastigheten Dammen står sedan 1911-11-06 under Hamra Norregård.

Fadern Jonas Jönsson avlider 1915-10-15.

Modern Anna Maria Fredriksdotter avlider 1923-12-02.

Dottern Anna Charlotta avlider 1962-03-20.

Nu bor sonen Frans Oscar kvar alldeles själv på torpet.

När han den 26/9 1964 flyttar till Reftele finns inte torpet Dammen kvar i längderna mer.

Sammanställt av Monica Johansson

Notering:

Oskar Sjöstrand berättar på en bandinspelning för Bertil Nord den 24/10 1968 om backstugan Dammen.

Här bodde Karl Johan och Eva. Senare bodde här Oskar. När Eva blev änka byggde hon backstugan Dammen.

Källor:

Kyrkböcker: husförhörslängderna, födda –döda –vigda i Bredaryd.